

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO

Poslovno poročilo

Urada Republike Slovenije
za intelektualno lastnino
za leto 2021

KAZALO

POVZETEK POROČILA	3
1. UVOD	4
2. RAZVOJ SISTEMA INTELKTUALNE LASTNINE	8
2.1 Zakonodaja	8
2.2 Predsedovanje Svetu EU	9
2.3 Mednarodno in medresorsko sodelovanje	10
2.4 Projekti	13
3. PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE	15
3.1 Patenti	15
3.2 Znamke	18
3.3 Modeli	20
3.4 Registri in vzdrževanje pravic	21
4. AVTORSKA IN SORODNE PRAVICE	22
5. DRUGE STORITVE URADA	23
5.1 Uradne objave	23
5.2 Informacijske storitve in posredovanje informacij javnega značaja	23
5.3 Izpiti za zastopnike	23
6. INFORMIRANJE IN PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI	24
6.1 Informiranje	24
6.2 Promocijske aktivnosti	24
7. O URADU	29
7.1 Organizacijska struktura in zaposleni	29
7.2 Sistem vodenja kakovosti	30
DODATEK	31

SEZNAM KRATIC

ACE	Posvetovalni odbor za uveljavljanje pravic	MOS	Mednarodni sejem obrti in podjetništva
AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve	MSP	mala in srednja podjetja
BIL	Bilten za industrijsko lastnino	OZN	Organizacija združenih narodov
CDIP	Odbor za razvoj in intelektualno lastnino	PBC	Odbor za program in proračun
DVC	dodatni varstveni certifikat	PCT	Pogodba o sodelovanju na področju patentov (angleško: Patent Cooperation Treaty)
ECP	Evropski programi sodelovanja	PSEU21	Predsedovanje Svetu Evropske unije v letu 2021
EPO	Evropska patentna organizacija	SCCR	Stalni odbor za avtorsko in sorodne pravice
EPU	Evropski patentni urad	SCP	Stalni odbor za patentno pravo
EQE	European Qualifying Examination	SCT	Stalni odbor za pravo znamk, modelov in geografskih označb
EU	Evropska Unija	SI-CERT	Nacionalni odzivni center za kibernetno varnost (angleško: Slovenian Computer Emergency Response Team)
EUIPO	Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	SIQ	Slovenski institut za kakovost in meroslovje
IGC	Medvladni odbor za intelektualno lastnino in genske vire, tradicionalno znanje in folkloro	WIPO	Svetovna organizacija za intelektualno lastnino
MBBC	Upravni in proračunski odbor EUIPO	ZASP	Zakon o avtorski in sorodnih pravicah
MDS EPS	Medresorska delovna skupina za enotni patentni sistem	ZKUASP	Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo		

POVZETEK POROČILA

- Urad je pripravil Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah in sodeloval z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo pri pripravi sprememb Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic; urad je začel pripravljati strokovna izhodišča za pripravo predloga sprememb in dopolnitev Zakona o industrijski lastnini zaradi pričakovane vzpostavitve evropskega patenta z enotnim učinkom in zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2015/2436 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami, in sicer določb, s katerimi se prenaša pristojnost za odločanje o razveljavitvi in ničnosti znamk na urad.
- Na aktivnosti urada je v letu 2021 zelo vplivalo predsedovanje Slovenije Svetu EU, ki je zahtevalo velik angažma zaposlenih, ki so v vlogi nacionalnih predstavnikov predvsem nudili strokovno podporo in zastopali stališča Republike Slovenije v okviru Delovne skupine za intelektualno lastnino pri Svetu EU in na zasedanju delovnih teles Svetovne organizacije za intelektualno lastnino.
- Uspešno je bil zaključen projekt zamenjave zalednega informacijskega sistema za področje znamk in modelov. Z izvedbo tega projekta urad nadaljuje z aktivnim uvajanjem elektronskega poslovanja v svoje procese.
- Na področju patentov se nadaljuje trend upadanja nacionalnih prijav kot tudi zahtev za vpis evropskih patentov v nacionalni register.
- Na področju modelov že več let obstaja nizek interes slovenskih prijaviteljev za pridobitev varstva, ki ga nudi model, po drugi strani pa se nadaljuje trend rasti števila registriranih modelov Skupnosti¹ (prijavitelji iz Slovenije).
- Na področju znamk se nadaljuje trend upadanja števila nacionalnih prijav, v primerjavi z letom 2020 pa se je povečalo število prijav za mednarodno registracijo znamk in število ugovorov zoper registracije nacionalnih znamk.
- Na področju registrov pravic industrijske lastnine se je število vpisov sprememb v registre v primerjavi z letom 2020 zmanjšalo, število vpisov prenosov pravic, licenc in zastavnih pravic pa se je povečalo.
- Po določbah Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (v nadaljevanju: ZKUASP) vodi urad postopke izdaje dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske oz. sorodnih pravic in nadzoruje izvajanje določb ZKUASP, razen v primerih, kjer sta za nadzor pristojna AJPes ali Tržni inšpektorat Republike Slovenije. Prav tako vodi urad na podlagi določb ZKUASP postopke izdaje dovoljenja neodvisnim subjektom upravljanja za upravljanje avtorske oz. sorodnih pravic. Skladno z ZKUASP je urad tudi prekrškovni organ za določene prekrške, ki jih stori kolektivna organizacija oz. njena odgovorna oseba.
- Urad je uspešno prestal redno letno presojo izpolnjevanja zahtev standarda kakovosti ISO 9001:2015.

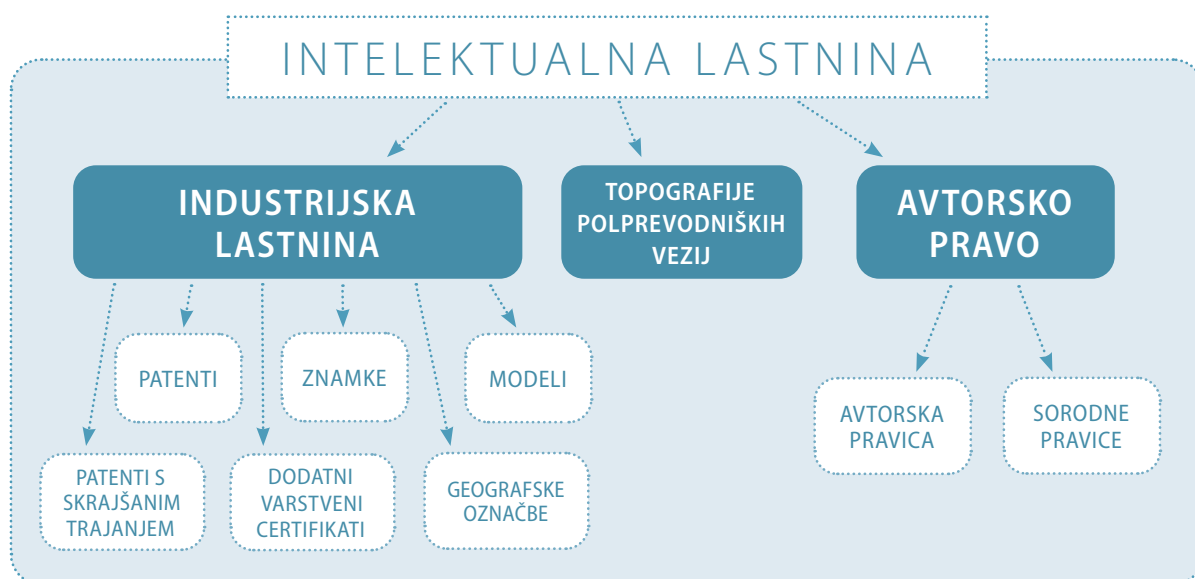
¹ Model Skupnosti zagotavlja zanesljivo in enotno varstvo videza izdelka na ozemlju Evropske unije.

1. UVOD

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: urad) deluje v sestavi Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in je pri svojem delu samostojen. Delovno področje urada določajo Zakon o državni upravi, Uredba o organih v sestavi ministrstev in veljavni predpisi s področja intelektualne lastnine, ki so dostopni tudi na spletni strani urada.

Pristojnosti urada

- Urad opravlja upravne in strokovne naloge na področju intelektualne lastnine, kot so določene s predpisi s področja avtorskega prava, industrijske lastnine in topografije polprevodniških vezij.
- Urad opravlja strokovne in koordinacijske naloge, povezane s pravnim redom Evropske unije, ter pripravlja gradiva, strokovne podlage in stališča za Vlado Republike Slovenije v delovnih telesih Evropske komisije in Sveta Evropske unije, v Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: EUIPO) in v drugih telesih ali organih Evropske unije (v nadaljevanju: EU).
- Urad skrbi za izvajanje mednarodnih pogodb s področja intelektualne lastnine ter zastopa Republiko Slovenijo v delovnih telesih mednarodnih organizacij, ki delujejo na področju intelektualne lastnine, kot sta Evropska patentna organizacija (v nadaljevanju: EPO) in Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: WIPO).
- Urad skrbi za krepitev zavesti javnosti o pomenu pravic intelektualne lastnine, seznanja javnost s sistemom varstva intelektualne lastnine ter omogoča javnosti dostop do podatkov o prijavljenih in registriranih pravicah v Sloveniji in glede na razpoložljiva orodja v tujini.

Vizija urada

Urad je partner slovenskim ustvarjalcem na gospodarskem in kulturno-umetniškem področju, ki zagotavlja in skrbi za pravičen in urejen odnos na ravni avtorske in sorodnih pravic.

Strateški cilji urada

- 1 Povečati prepoznavnost urada z učinkovitim sodelovanjem in komuniciranjem pri sooblikovanju politike in razvojnih usmeritev na področju sistemske ureditve prava intelektualne lastnine na nacionalni, EU in mednarodni ravni.
- 2 Povečati produktivnost gospodarstva prek spodbujanja varovanja pravic industrijske lastnine.
- 3 Doseči pravično razmerje med vsemi deležniki pri urejanju intelektualne lastnine.
- 4 Ustvariti pozitivno timsko vzdušje med zaposlenimi, z večjo odprtostjo navzven.

Deležniki urada so:

Uvrstitev Republike Slovenije na mednarodnih lestvicah inovativnosti

Evropski sistem inovacijskih kazalnikov (EIS) za leto 2021

1. Švedska (139,0)

13. Ciper (94,6)

14. Malta (90,4)

15. Slovenija (89,3)

16. Španija (85,3)

17. Češka republika (83,9)

27. Romunija (31,2)

Globalni inovacijski indeks (GII) za leto 2021

1. Švica (65,5)

30. Španija (45,4)

31. Portugalska (44,2)

32. Slovenija (44,1)

33. Z. A. E. (43,0)

34. Madžarska (42,7)

132. Angola (31,2)

Podatki evropskega sistema inovacijskih kazalnikov za leto 2021 kažejo, da se inovacijska uspešnost EU izboljšuje. Države članice se na podlagi svojih rezultatov uvrščajo v štiri skupine uspešnosti: vodilne inovatorke, močne inovatorke, zmerne inovatorke in nastajajoče inovatorke. Švedska je še vedno vodilna inovatorka. Sledijo ji Finska, Danska in Belgija. Slovenija je v letu 2021 ostala v skupini zmernih inovatorok. Evropski sistem inovacijskih kazalnikov 2021 temelji na spremenjenem okvirju, ki vključuje nove kazalnike o digitalizaciji in okoljski trajnosti, s čimer je sistem bolj usklajen s prednostnimi nalogami EU.

Slovenija je na lestvici GII ohranila 32. mesto. Glede na skupine, kamor se uvrščajo posamezni indikatorji, je bila ponovno najbolje ocenjena na področju institucij (20. mesto), najslabše pa na področju naprednosti domačega trga (71. mesto). Družbo na lestvici ji delata Portugalska na 31. mestu ter Združeni arabski emirati, ki so uvrščeni mesto pod njo. Izmed sosednjih držav je Avstrija na 18., Italija na 29., Madžarska na 34. in Hrvaška na 42. mestu.

Ključni dogodki v letu 2021

- **Nova vršilka dolžnosti direktorja urada**

Vlada Republike Slovenije je na 92. redni seji dne 16. 9. 2021 imenovala mag. Karin Žvokelj za vršilko dolžnosti direktorja urada z 21. septembrom 2021. Dotedanjemu direktorju urada dr. Vojku Tomanu se je namreč z 20. septembrom 2021 iztekel petletni mandat.

- **30-letnica urada**

Urad je bil ustanovljen 25. junija 1991. V tem času je bilo pri uradu podeljenih oziroma registriranih skoraj 100.000 pravic intelektualne lastnine, in sicer 48.000 patentov, 46.000 znamk in 2.400 modelov.

Urad s svojimi aktivnostmi prispeva k spodbujanju ustvarjalnosti in inovativnosti, učinkovitemu in mednarodno primerljivemu sistemu varovanja intelektualne lastnine, razvoju kulture in gospodarstva, povečanju konkurenčnosti in izboljšanju kakovosti življenja. Ob 30-letnici delovanja je urad pripravil dve obsežni razstavi, ki sta bili postavljeni na Krakovskem nasipu in na Jakopičevem sprehajališču v parku Tivoli.

- **Predsedovanje Slovenije Svetu EU**

Slovenija je uspešno izvedla drugo predsedovanje Svetu EU, ki je potekalo v drugi polovici leta 2021. Predsedovanje je zahtevalo velik angažma zaposlenih urada, ki so sodelovali v Delovni skupini za intelektualno lastnino pri Svetu EU in na zasedanju delovnih teles Svetovne organizacije za intelektualno lastnino. V času predsedovanja je bil dosežen odločilen napredek na področju enotnega patentnega varstva (več o tem v poglavju 2.2).

- **Proces prehoda na elektronsko poslovanje**

Aprila 2021 je bil predan v produkcijo nov zaledni informacijski sistem za znamke in modele, s katerim je bil zamenjan 30 let star zaledni sistem. Nov sistem, ki je nastal v sodelovanju z EUIPO in kakršnega trenutno uporablja 17 uradov držav članic EU, omogoča delo z digitaliziranimi dokumenti, kreiranje elektronskih dokumentov in s tem tudi delo zaposlenih od doma.

2. RAZVOJ SISTEMA INTELEKTUALNE LASTNINE

2.1 Zakonodaja

Urad sodeluje pri pripravi strokovnih predlogov za spremembe in dopolnitve zakon-skih in podzakonskih aktov s področja intelektualne lastnine ali jih pripravlja sam ter na podlagi stališč Vlade Republike Slovenije zastopa Republiko Slovenijo v strokovnih delovnih telesih, ki pripravljajo predloge novih predpisov s področja intelektualne lastnine.

Urad je pripravil strokovna izhodišča za **spmembo in dopolnitev Zakona o avtor-ski in sorodnih pravicah** in sodeloval z Ministrstvom za gospodarski razvoj in teh-nologijo pri pripravi **spmemb in dopolnitev Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic** zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2019/790 Evrop-skega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES in Direktive (EU) 2019/789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS v slovenski pravni red. K pripravi obeh zako-nov je urad pristopil z vso skrbnostjo in strokovnostjo.

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah **Zakona o avtorski in sorodnih pra-avicah** (v nadaljevanju: predlog ZASP-I) je bil 24. 5. 2021 objavljen na spletnem portalu E-demokracija. Deležniki so lahko do 28. 6. 2021 podali svoja mnenja, predloge in pripombe k predlogu ZASP-I. Deležniki so se odzvali s številnimi mnenji, predlogi in pripombami, imeli pa so tudi povsem nasprotujoča si mnenja, predloge in pripom-be. Urad je skrbno preučil vsa prejeta mnenja, predloge in pripombe ter nadaljeval s pripravo predloga ZASP-I.

Urad je začel pripravljati tudi strokovna izhodišča za pripravo **predloga sprememb in dopolnitev Zakona o industrijski lastnini** zaradi pričakovane vzpostavitev evrop-skega patenta z enotnim učinkom in zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2015/2436 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami, in sicer določb, s katerimi se prenaša pristojnost za odločanje o razveljavitvi in ničnosti znamk na urad.

Zaradi dodatnih aktivnosti s pripravo drugih predlogov zakonov, s katerimi se v slo-venski pravni red prenašajo določbe direktiv, urad **ni nadaljeval priprave strokov-nih izhodišč za spmembo Zakona o izumih iz delovnega razmerja**.

V okviru načrtovanih aktivnosti je urad v medresorskem usklajevanju z vidika intelektualne lastnine pregledal 351 različnih zadev (predlogov predpisov in drugih gradiv), ki so jih pripravili v drugih resorjih, in posredoval pripombe nanje, če je bilo potrebno.

Urad je sodeloval pri obravnavi različnih gradiv na ravni EU, ki se nanašajo na področje intelektualne lastnine. Vključen je tudi pri delu Delovne skupine za intelektualno lastnino in Delovne skupine za intelektualno lastnino (avtorsko pravo) pri Svetu EU.

2.2 Predsedovanje Svetu EU

Epidemiološkim razmeram navkljub je Slovenija uspešno izvedla projekt predsedovanja Svetu EU, ki je potekalo v drugi polovici leta 2021.

V začetku leta 2021 je bila s sklepom ustanovljena projektna skupina za pripravo in izvedbo aktivnosti v sklopu projekta sodelovanja urada v posebnem vladnem projektu Predsedovanje Republike Slovenije Svetu EU (v nadaljevanju: PSEU21). Sodelavci urada so v vlogi nacionalnih predstavnikov izvajali predvsem naloge nudenja strokovne podpore in zastopanja stališč Republike Slovenije v okviru Delovne skupine za intelektualno lastnino pri Svetu EU in na zasedanju delovnih teles WIPO. Še pred začetkom predsedovanja so se ti zaposleni udeležili obveznega usposabljanja, ki je bilo časovno (18,5 dni) in vsebinsko zelo obsežno.

V okviru WIPO predsedujoča država pri določenih odborih (Odbor za razvoj in intelektualno lastnino, Stalni odbor za patentno pravo) in v okviru skupščin unij in generalne skupščine držav članic WIPO pripravi, koordinira in poda izjave v imenu EU in držav članic. V teh primerih je urad pripravil osnutke izjav in jih tudi predstavil na sestankih Delovne skupine za intelektualno lastnino pri Svetu EU. Urad je aktivno sodeloval na vseh sestankih te delovne skupine, koordinacijah regionalne skupine srednjeevropskih in baltskih držav (CEBS) in koordinacije EU v okviru WIPO ter na vseh zasedanjih odborov WIPO. Prav tako je urad spremljal dogodke v organizaciji WIPO, ki so se nanašali na razvoj umetne inteligence ter upravljanje podatkov.

V času PSEU21 je bil dosežen odločilen napredek na področju enotnega patentnega varstva. Vlada Zvezne republike Nemčije je 27. septembra 2021 deponirala listino o ratifikaciji Protokola o začasni uporabi k Sporazumu o enotnem sodišču za patente. To je bil pomemben korak k vzpostavitvi Enotnega sodišča za patente in celotnega novega dodatnega sistema patentnega varstva, ker je bilo delo zaradi ustavnih pobud v Zvezni republiki Nemčiji za nekaj let zadržano. Pozitivne novice iz Nemčije so oživile tudi ratifikacijski proces v Republiki Sloveniji. Vlada Republike Slovenije je septembra 2021 izdala Uredbo o ratifikaciji Protokola o začasni uporabi k Sporazumu o enotnem sodišču za patente. 15. oktobra 2021 je bila listina o ratifikaciji Sporazuma

o Enotnem sodišču za patente in Protokola o začasni uporabi Sporazuma o Enotnem sodišču za patente deponirana pri generalnem sekretariatu Sveta Evropske unije. S tem dejanjem je Republika Slovenija vključena že v pripravljalno fazo in bo del novega dodatnega sistema enotnega patentnega varstva, ki bo predvidoma zaživel v drugi polovici leta 2022.

2.3 Mednarodno in medresorsko sodelovanje

Urad izvaja mednarodne aktivnosti na področju intelektualne lastnine v okviru mednarodnih sporazumov, ki jih je Republika Slovenija ratificirala in ki zadevajo področje njegovega delovanja. Vzdržuje stalne stike s sorodnimi uradi drugih držav, pri čemer je namen tovrstnega sodelovanja usklajevanje dela, izmenjava mnenj in izkušenj ter zagotavljanje storitev, ki jih sam ne more nuditi. Redno sodeluje na mednarodnih srečanjih, katerih namen je usklajevanje in posodabljanje mednarodne zakonodaje in prakse s področja intelektualne lastnine. S tem urad prispeva svoj delež k razvoju področja in omogoča uveljavljanje slovenskih stališč ob pripravi pomembnih dokumentov, ki bodo v prihodnosti vplivali tudi na postopke podeljevanja in registracije industrijske lastnine v Sloveniji.

Urad dejavno sodeluje na sejah delovnih in upravnih teles WIPO, EPO in EUIPO ter na drugih pomembnih srečanjih. Na vključenost urada v mednarodno sodelovanje v 2021 je v veliki meri vplivalo PSEU²¹, ki je zahtevalo večjo angažiranost zaposlenih. V 2021 se je udeležba predstavnikov urada v mednarodnem okolju zaradi epidemioloških razmer v povezavi s covidom-19 zagotavljala v pretežni meri na daljavo.

Sodelovanje v okviru Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO)

V okviru WIPO se je urad udeležil zasedanj njegovih glavnih delovnih teles: Stalnega odbora za pravo znamk, modelov in geografskih označb (SCT), Stalnega odbora za patentno pravo (SCP), Stalnega odbora za avtorsko in sorodne pravice (SCCR), Medvladnega odbora za intelektualno lastnino in genske vire, tradicionalno znanje in folkloro (IGC), Odbora za razvoj in intelektualno lastnino (CDIP), Odbora za program in proračun (PBC) in nekaterih delovnih skupin (delovna skupina za PCT², delovna skupina za razvoj Madridskega sistema) ter Posvetovalnega odbora za uveljavljanje pravic (ACE). Kot vsako leto je urad pripravil stališča Republike Slovenije za letno zasedanje skupščin unij in generalne skupščine držav članic WIPO, zasedanje pa je tudi

² Pogodba o sodelovanju na področju patentov.

aktivno spremljal na daljavo. Uslužbenci urada so se na daljavo udeležili strokovnih seminarjev (predvsem na temo umetne inteligence), izobraževanj in konferenc, ki jih je organiziral WIPO v regiji ali širše.

Sodelovanje v okviru Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO)

V okviru EUIPO je urad:

- sodeloval na strokovnih sestankih za razvoj in usklajevanje praks na področju znamk in modelov;
- zastopal in predstavljal stališče Republike Slovenije na sejah upravnega in proračunskega odbora EUIPO (MBBC);
- sodeloval na strokovnih sestankih in plenarnem zasedanju Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine;
- sodeloval na sestankih projekta Intelektualna lastnina v izobraževanju in Mreži komunikacijskih dopisnikov (CoCoNet);
- sodeloval v delovni skupini priprave projektov na področju vodenja projektov in kakovosti (ECP5);
- sodeloval v programu približevanja praks (»Convergence of practices«, projekti ECP4) in na drugih strokovnih sestankih v zvezi z izvajanjem in implementacijo projektov iz programa evropskih projektov sodelovanja.

Urad se je udeležil podelitve nagrade »DesignEuropa Awards«, seje Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine in drugih povezanih dogodkov ter sodeloval na sestankih kontaktnih oseb in dogodkih Akademije EUIPO.

Sodelovanje v okviru Evropskega patentnega urada (EPU)

V okviru Evropskega patentnega urada (v nadaljevanju: EPU) je urad aktivno sodeloval na sejah Upravnega sveta, Odbora za patentno pravo, Odbora za finance in proračun, Odbora za tehnično in operativno podporo in Ožjega odbora Upravnega sveta, v delovni skupini za pripravo projekta zalednega sistema za patente in v delovni skupini za pripravo projekta načrtovanja in zapisovanja projektov.

Sodelovanje z drugimi državami

V okviru priprav na PSEU21 je urad v januarju 2021 organiziral srečanje s kolegi hrvaškega urada za intelektualno lastnino, na katerem so predstavili svoje izkušnje s predsedovanjem Svetu EU.

.....

Urad se je v mesecu maju 2021 udeležil sestanka Višegrajske skupine in prijateljev, ki ga je na daljavo organiziral madžarski urad za intelektualno lastnino.

Stalna koordinacijska skupina za boj proti piratstvu in ponarejanju

Leta 2018 so urad, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije in Policija podpisali Memorandum o medsebojnem sodelovanju, z namenom okrepitve medsebojnega sodelovanja, boljše izmenjave informacij in doseganja večje učinkovitosti sodelujočih organov na področju boja proti piratstvu in ponarejanju ter na področju preprečevanja kršitev pravic intelektualne lastnine. Za doseganje namena memoranduma je bila ustanovljena stalna koordinacijska skupina za boj proti piratstvu in ponarejanju, katere delovanje koordinira urad. Na pobudo urada se je skupina v 2021 sestala enkrat. Na sestanku je urad predstavil nekaj aktualnih informacij s srečanja Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine za predstavnike javnega sektorja ter s srečanja Mreže za preprečevanje prevar. Prisotne strani so se strinjale, da si bodo prizadevale k izmenjavi informacij in nadaljnjemu uspešnemu sodelovanju.

Medresorska delovna skupina za enotni patentni sistem

Urad koordinira delo medresorske delovne skupine za enotni patentni sistem (v nadaljevanju: MDS EPS), ki jo je julija 2013 ustanovila Vlada Republike Slovenije. Njena temeljna naloga je priprava in usklajevanje strokovnih podlag za aktivno sodelovanje predstavnikov Republike Slovenije v okviru pripravljanih aktivnosti za uvedbo enotnega patentnega sistema. Tako imenovani »patentni sveženj« sestavljajo Uredba Parlamenta in Sveta o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva in Uredba Sveta o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva v zvezi z veljavno ureditvijo prevajanja ter Sporazum o enotnem sodišču za patente, ki poleg ustanovitve Enotnega patentnega sodišča predvideva tudi ustanovitev Centra za mediacijo in arbitražo za patente, ki bo imel sedeža v Ljubljani in Lizboni. MDS EPS se je v letu 2021 sestala enkrat preko avdio-video konferenčnega sistema, in sicer v novembru pod novim vodstvom urada. Člani MDS EPS so si podatke in novosti med letom izmenjevali prek elektronske pošte.

2.4 Projekti

Projekti, sofinancirani s strani EPU

V decembru 2021 je urad podpisal z EPU nov načrt o sodelovanju, ki temelji na Strateškem planu EPO 2023. V njem so opredeljeni vsi projekti sodelovanja:

- gradnja strokovnega znanja na uradu in sorodnih institucijah;
- jezikovno usposabljanje in podpora;
- PATLIB 2.0;
- podpora kandidatom za EQE;
- ozaveščanje malih in srednjih podjetij (MSP) o področju intelektualne lastnine za spodbujanje inovacij (organizacija dogodkov in izvedba storitve PRVA i);
- organizacija načrtovanja, priprave in poročanja o projektih modularni zaledni sistem;
- sodelovanje v portalu za enoten dostop.

Vrednost projektov, ki se bodo izvajali in zaključili obdobju po letu 2021, je ocenjena na 109.000 EUR, od tega bo urad prispeval 40.000 EUR. Načrt o sodelovanju velja od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2023 z možnostjo podaljšanja.

Projekti, sofinancirani s strani EUIPO

V okviru projektov, ki jih na podlagi Strateškega načrta 2020-2025 z državami članicami izvaja EUIPO, je urad v letu 2021 uspešno zaključil projekt zamenjave zalednega sistema za znamke in modele in ga v aprilu 2021 predal v produkcijo. Poleg tega je uspešno sodeloval v projektih izmenjave podatkov o znamkah in modelih, s katerimi se vzdržujeta zbirki podatkov TMView in DesignView.

Poleg navedenih projektov je urad uspešno izvedel tudi naslednje tudi naslednje aktivnosti:

- analiza sodne prakse slovenskih sodišč na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine;
- info točka za svetovanje strankam;
- vzdrževanje informacijskega spletnega mesta urada o ponarejanju in piratstvu;
- promocija intelektualne lastnine na portalu za mlade Mlad.si;

-
- razširjanje informacij v zvezi z intelektualno lastnino MSP;
 - sodelovanje urada na dogodku IP4YOU - zastopniki;
 - sodelovanje urada na dogodku IP4YOU – MSP;
 - promocija na Mednarodnem sejmu obrti in podjetništva v Celju;
 - odprta razstava »Ustvarjalnost je super hrana«;
 - spletno predavanje o varstvu intelektualne lastnine;
 - spletna kampanja ob svetovnem dnevu boja proti ponarejanju;
 - radijska oddaja ob svetovnem dnevu boja proti ponarejanju;
 - članek za MSP o varstvu intelektualne lastnine;
 - predavanje o varstvu intelektualne lastnine za MSP;
 - predavanje o varstvu intelektualne lastnine za mlade.

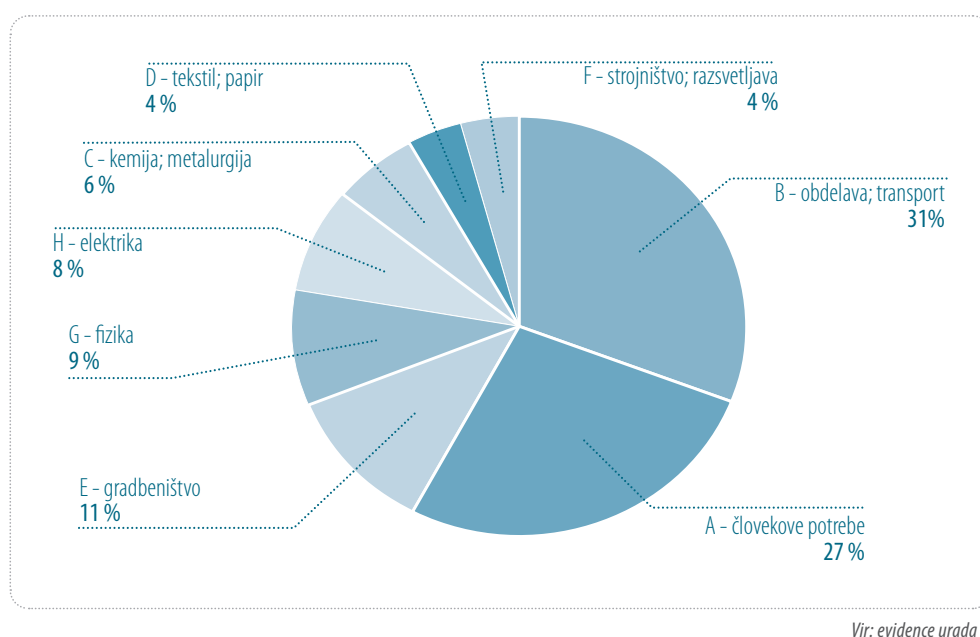
Urad je v letu 2020 črpal 98 % sredstev, ki jih je imel na voljo po Sporazumu o sodelovanju med uradom in EUIPO, podatki o uspešnosti črpanja sredstev za leto 2021 pa še niso popolni oziroma dostopni, saj se sredstva iz tega vira črpajo še do sredine leta 2022.

3. PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE

3.1 Patenti

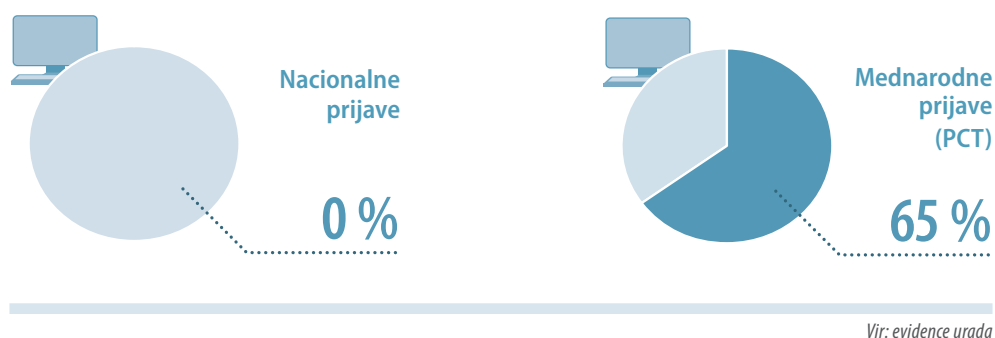
Delo urada obsega sprejem in obravnavo nacionalnih prijav za podelitev patenta ter podelitev patentov, izdajo ugotovitvenih odločb, sprejem in obravnavo prijav za podelitev dodatnih varstvenih certifikatov (v nadaljevanju: DVC) ter podelitev DVC, vpis evropskih patentov v register patentov, sprejem in odpošiljanje prijav slovenskih prijaviteljev za podelitev evropskih patentov in mednarodnih PCT prijav.

Slika 1: Podeljeni patenti na osnovi nacionalnih prijav v letu 2021 – deleži po sekcijah

Največ podeljenih patentov na osnovi nacionalnih prijav v letu 2021 se uvršča v mednarodne patentne klasifikacije sekcije B – obdelava in transport (31 %), A – človekove potrebe (27 %) ter E – gradbeništvo (11 %). Področja tehnike, na katere se večina izumov navedenih patentov nanaša, ostajajo v podobnih odstotkih kot v letu 2020.

Slika 2: Delež elektronsko vloženi prijav

Vse zahteve za podelitev patentov na osnovi nacionalnih prijav, zahteve za vpis evropskih patentov, ena evropska patentna prijava in zahteve za podelitev DVC so bile vložene zgolj v papirni obliki. Projekt digitalizacije pri patentih in DVC se je pričel v letu 2021 in sicer s pregledom posameznih postopkov. Elektronsko so bile vložene le mednarodne (PCT) prijave, in sicer 20 prijav od skupno 31.

V času priprave poslovnega poročila lahko urad posreduje le podatke za mednarodne (PCT) prijave in evropske patentne prijave, ki so bile vložene pri uradu kot prejemnem uradu za mednarodne in evropske prijave. Statistični podatki skupno vloženih mednarodnih prijav slovenskih prijaviteljev pri WIPO (pri uradu in WIPO) bodo znani predvidoma v aprilu 2022, podatki skupno vloženih evropskih prijav pri Evropskem patentnem uradu (pri uradu in EPU) pa konec marca 2022.

Število vloženih **nacionalnih patentnih prijav** je glede na predhodno leto nižje za 2 %. Pri vlaganju nacionalnih patentnih prijav se kaže trend upadanja. Za padec števila prijav je več vzrokov, kot na primer prevzemi slovenskih podjetij – tujci imajo centralne oddelke za industrijsko lastnino in večinoma vlagajo prve prijave v tujini; vsi izumi niso patentibilni; v zadnjih dveh letih je razvojno delo v podjetjih ustavila pandemija bolezni covid-19; tudi zanimanje slovenskih prijaviteljev po varovanju izumov v Sloveniji je očitno manjše; za nekatere prijavitelje je slovenski trg premajhen in že prvo prijavo vložijo pri Evropskem patentnem uradu ali kot mednarodno (PCT) prijavo pri WIPO. Za vse izume tudi niso vložene patentne prijave, kar je odvisno od strategije »lastnikova« izumov.

Število vloženih **zahtev za izdajo ugotovitvene odločbe**, s katero se ugotavlja novost, inventivno raven in industrijsko uporabljivost izuma, je v primerjavi z letom poprej za 44 % višje. Z leti to število sicer niha, vendar je na relativno nizki ravni (približno 10 % vseh patentov). Nizko število pomeni, da je le približno 10 % nacionalnih patentov tako gospodarsko uspešnih, da imetniki želijo pridobiti ugotovitveno odločbo in posledično možnost trajanja patenta do 20 let.

V **register vpisanih evropskih patentov** je bilo lani za 4 % manj kot leto pred tem. Največ evropskih patentov, ki so bili lani vpisani v register patentov pri uradu, se uvršča v sekciji C – kemija, metalurgija (33 %) in A – človekove potrebe (32 %) po mednarodni patentni klasifikaciji. Trend upadanja urad razlaga z zmanjšanjem zanimanja tujcev za slovenski trg.

Število vloženih **zahtev za podelitev DVC** se je lani zmanjšalo za 17 %. Trend upadanja v zadnjih treh letih je zaznati tudi pri zahtevah za podelitev DVC. Ker je lani urad podelil DVC le na osnovi evropskih patentov vpisanih v nacionalni register patentov, je razlog za upad števila po vsej verjetnosti enak kot omenjeno zgoraj – zmanjšanje zanimanja tujcev za slovenski trg.

V drugi polovici leta 2022 je predviden začetek delovanja novega dodatnega patentnega sistema, to je **evropskega patenta z enotnim učinkom**. Posledica bo upad števila vpisov evropskih patentov v nacionalni register, vendar znatnejše zmanjšanje pričakujemo šele v letu 2023 in kasneje.

Evropske prijave slovenski prijavitelji večinoma vlagajo neposredno na EPO – tudi v letu 2021 so prek urada kot prejemnega urada vložili le eno prijavo.

Število PCT prijav pri uradu kot prejemnem uradu je bilo v letu 2021 za 14 % nižje kot leto pred tem. Razlaga je verjetno podobna kot za upad števila nacionalnih prijav. E-poslovanje pri uradu kot prejemnem uradu prijaviteljem omogoča hitrejšo, enostavnejšo in preglednejšo poslovanje. Dve tretjini prijav je bilo vloženih po elektronski poti preko portala ePCT.

Tabela 1: Lestvica prijaviteljev po številu nacionalnih patentnih prijav
(Navedeni so prijavitelji, ki imajo tri ali več prijav)

št. prijav	Prijavitelj v letu 2020	št. prijav	Prijavitelj v letu 2021
11	PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.	10	Univerza v Ljubljani
11	Albin Smrke	7	PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.
8	Institut »Jožef Stefan«	6	Franc Lopič
8	Iso Basarič	5	Dragan Jeremić
8	Univerza v Ljubljani	4	Uniforest, d.o.o.
7	Vladimir Rogič	3	ARHEL projektiranje in inženiring d.o.o.
7	Univerza v Mariboru	3	Ekstera d.o.o.
5	Krka, d.d., Novo mesto	3	GRAFT POLYMER LP LIMITED
4	Zavod za gradbeništvo Slovenije	3	INTECH-LES, razvojni center, d.o.o.
3	Miran Farčnik	3	Kemijski inštitut
3	REGERATOR, posredništvo in storitve d.o.o.	3	Krka, d.d., Novo mesto
3	Tajfun Liv, proizvodnja in razvoj d.o.o.	3	Matevž Matjašec
3	Tosama, Tovarna sanitetnega materiala d.o.o.	3	Milan Jeremić
		3	Rafko Žnidarič s.p.
		3	Vladimir Rogič

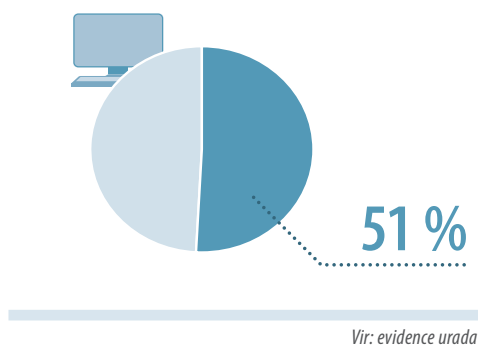
Vir: evidence urada

Podrobnejši statistični podatki so v poglavju Dodatek.

3.2 Znamke

Število vloženih nacionalnih prijav v letu 2021 se je v primerjavi z letom pred tem zmanjšalo za 5 %. Prek sistema za elektronsko vlaganje je bilo vloženih 51 % vseh prijav v letu 2021. Tudi v primeru prijav znamk je opazen rahel, vendar stalen trend upada prijav slovenskih prijaviteljev. Opazno je tudi nižje število registriranih nacionalnih znamk (v letu 2021 je bilo za 15 % manj registriranih znamk), k čemur je prispevalo tudi povečanje števila zavrženih, zavrženih in umaknjenih prijav in to za 21%. Razlogi za zavrnitve so v tem, da znamke niso bile primerne za registracijo, razlogi za zavržene prijave pa so v tem, da prijavitelj ni ustrezno dopolnil prijave.

Slika 3: Delež elektronsko vloženih prijav

Slovenski prijavitelji so v letu 2021 vložili za 12 % več prijav za mednarodno registracijo znamk. Število prijav znamk EU slovenskih prijaviteljev se je v preteklem letu zvišalo za 19 %, število registriranih znamk EU slovenskih prijaviteljev pa se je povečalo za 31 %. Vse kaže, da na zmanjševanje števila vloženih nacionalnih prijav vpliva tudi zelo cenovno dostopna znamka EU in pa usmerjanje slovenskih prijaviteljev na širše trge, ne le slovenskega.

Zanimivo je tudi zelo veliko povečanje števila vseh prijav za registracijo znamke EU (zvišanje za 25 %) in registracij znamk EU (za 30 %).

Število **vloženih ugovorov** zoper registracijo nacionalnih znamk se je v letu 2021 zvišalo kar za 122 %, kar zaradi zahtevnosti teh postopkov še dodatno obremenjuje urad. Povečanje števila ugovorov lahko pripišemo večjemu zavedanju o pomenu varovanja intelektualne lastnine. Kljub vpletenosti ključnih upravnih delavcev v aktivnosti predsedovanja je bilo rešenih za 14 % več ugovorov kot leta 2020.

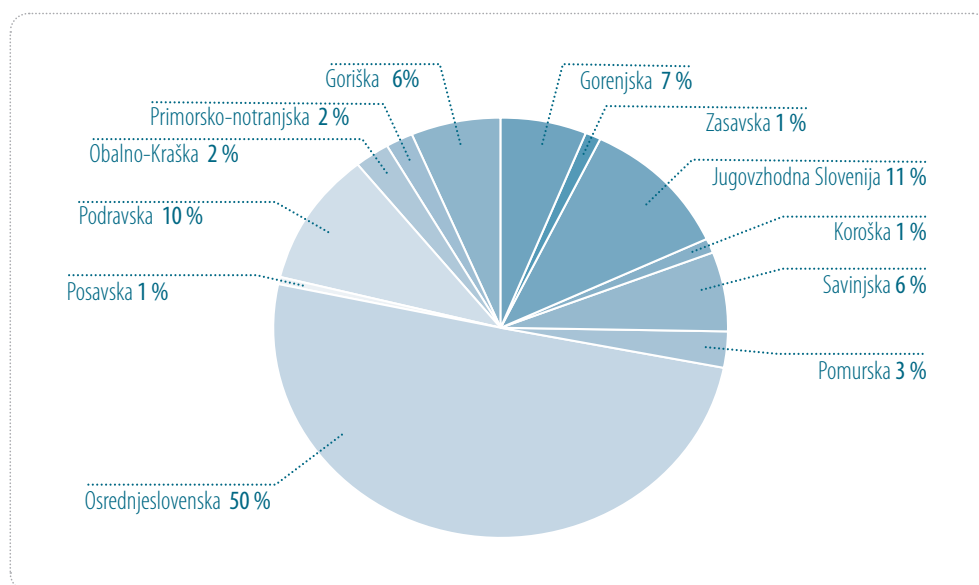
Na drugi strani se je močno zmanjšalo število vloženih ugovorov zoper registracijo mednarodnih znamk in to za 39 %.

Tabela 2: Lestvica prijaviteljev znamk iz Slovenije po številu prijav

št. prijav	Prijavitelj v letu 2020	št. prijav	Prijavitelj v letu 2021
55	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto	54	POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.
24	Nova kreditna banka Maribor	41	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto
23	SLOVENSKA FILHARMONIJA	28	Atlantic Droga Kolinska, Živilska industrija, d.o.o.
17	Atlantic Droga Kolinska, Živilska industrija, d.o.o.	20	NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d.
16	Tovarna olja GEA d.o.o.	16	LEXPERA d.o.o.
12	Pivovarna Laško Union d.o.o.	12	Hofer trgovina d.o.o.
12	MDVF, dizajn in trgovina, d.o.o.	11	Igor Simčič
11	Petrol d.d., Ljubljana	11	Marijan Simčič
8	SAVA TURIZEM D.D.	11	MEDIS INTAGO, investiranje in gospodarjenje, d.o.o.
8	Styria digital marketplaces, d.o.o.	11	Mendota Invest d.o.o.

Vir: evidence urada

Slika 4: Prijave znamk v letu 2021 – deleži po statističnih regijah (n=630)

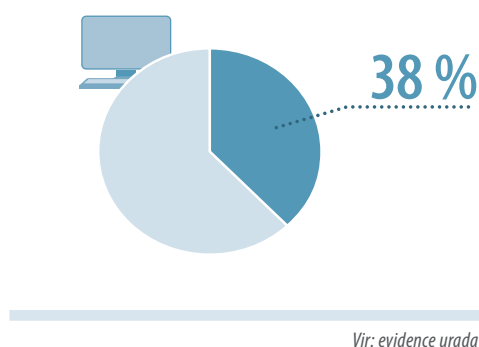
Vir: evidence urada

Podrobnejši statistični podatki so v poglavju Dodatek.

3.3 Modeli

Število vloženih nacionalnih prijav za registracijo modela se je v letu 2021 glede na predhodno leto znižalo za 9 %, ker pa je število prijav že vsa leta zelo nizko, pomeni razlika med letom 2020 in 2021 samo 3 prijave.

Sika 5: Delež elektronsko vloženih prijav

V primerjavi s preteklim letom se je znižalo tudi število vloženih zahtev prijaviteljev iz Slovenije za varstvo modela po Haaškem sporazumu in to kar za 72 %. Možni razlog za upad je dejstvo, da se več prijaviteljev odloča za registracijo modela Skupnosti.

Nekoliko se je glede na leto pred tem zmanjšalo tudi število registriranih modelov Skupnosti prijaviteljev iz Slovenije, in sicer za 4 %, vendar je tudi tu absolutna številka zelo nizka. Nasprotno pa je znova naraslo število registriranih modelov Skupnosti, in sicer za 7 %.

Vsekakor je interes slovenskih prijaviteljev za pridobitev varstva, ki ga nudi model, dokaj nizek in očitno še upada.

Tabela 3: Lestvica prijaviteljev modelov iz Slovenije po številu prijav

(upoštevani so prijavitelji z več kot eno prijavo)

št. prijav	Prijavitelj v letu 2020
4	Franc Šturm
3	Bogomir Zdešar
2	Stanislav Kračun d.o.o.

št. prijav	Prijavitelj v letu 2021
4	JANOV d.o.o.
2	Anton Čotar
2	UKO, Kropa d.o.o.

Vir: evidence urada

Podrobnejši statistični podatki so v poglavju Dodatek.

3.4 Registri in vzdrževanje pravic

V pristojnost urada sodi tudi vodenje registrov pravic industrijske lastnine in drugih registrov, med drugim registra zastopnikov. Pri tem gre za obvladovanje velikega števila vlog za različne spremembe v registrih.

Število vpisov sprememb v registre se je v letu 2021 znižalo za 22 %, medtem ko se je **število vpisov prenosov pravic**, licenc in zastavnih pravic zvišalo za 24 %, kar pripisujemo dejstvu, da je bil pri dveh gospodarskih družbah izvršen vpis zastavnih pravic na 220 znamkah in to dvakrat za dva različna upnika ter izbris zastavne pravice na 160 znamkah. Poleg tega je bilo v letu 2021 opaziti trend bistvenega povečanja **števila izdanih potrdil** iz registra, in sicer kar za 53 %. Prav tako se je za 26 % povišalo **število podaljšanj veljavnosti pravic** industrijske lastnine, kar pripisujemo predvsem temu, da je urad, skladno s 109. členom zakona o intelektualni lastnini, obvestil imetnike znamk o datumu zapadlosti pristojbine vsaj šest mesecev pred tem datumom in da zato imetniki plačujejo svoje obveznosti pred zapadlostjo pristojbine.

Sedem oseb je v letu 2021 naredilo **izpit za zastopnike**, kar je samo ena oseba več kot leto pred tem, medtem ko se je vpis novih zastopnikov v register podvojil, ob hkratnem dejstvu, da se ni iz registra izbrisal noben zastopnik. Povečalo se je tudi število deponiranih generalnih pooblastil (za 34 %) in vpisov ter sprememb posamičnih pooblastil (za 20 %).

Podrobnejši statistični podatki so v poglavju Dodatek.

4. AVTORSKA IN SORODNE PRAVICE

Od uveljavitve ZKUASP (Uradni list Republike Slovenije, št. 63/16) leta 2016 vodi urad postopke izdaje dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske ali sorodnih pravic po določbah ZKUASP in nadzoruje izvajanje določb ZKUASP, razen v primerih, kjer sta za nadzor pristojna AJPes ali Tržni inšpektorat Republike Slovenije. Pred uveljavitvijo ZKUASP je urad na podlagi takrat veljavnega Zakona o avtorski in sorodnih pravicah vodil upravne postopke izdaje dovoljenj za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic ter nadzoroval kolektivne organizacije, ki na podlagi dovoljenja urada kolektivno upravljajo avtorske in sorodne pravice, če izvajajo svoje naloge v skladu z istim zakonom.

Urad je z uveljavitvijo ZKUASP pridobil nove pristojnosti in je med drugim postal prekrškovni organ za prekrške, ki jih storijo kolektivne organizacije in odgovorne osebe kolektivnih organizacij. V zvezi s tem je urad v letu 2021 izdal **dve odločbi o prekršku**.

Urad se vključuje v obravnavo različnih avtorskopравnih vprašanj na evropski in mednarodni ravni ter posreduje nezavezujoča mnenja o vprašanjih, ki jih urejata Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list Republike Slovenije, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP in 59/19; v nadaljevanju: ZASP) in ZKUASP.

V letu 2021 sta bili vloženi **dve vlogi za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic**, o katerih v istem letu še ni bilo odločeno.

V letu 2021 je urad nadaljeval s **preverjanjem uskladitev kolektivnih organizacij z določbami ZKUASP** in nadaljeval aktivnosti **nadzora** nad njihovim delovanjem. Če kolektivna organizacija ne izvaja svojih nalog v skladu z ZASP oziroma ZKUASP, urad odredi odpravo ugotovljenih nepravilnosti, kot skrajni ukrep pa lahko kolektivni organizaciji odvzame dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic. V letu 2021 ni bilo odvzeto nobeno dovoljenje.

Urad se je v letu 2021 udeležil vseh skupščin kolektivnih organizacij.

5. DRUGE STORITVE URADA

5.1 Uradne objave

Redno in ažurno objavljane podatkov o prijavah za pravice industrijske lastnine in podatkov o pravicah industrijske lastnine je pomembno, saj se tako javnost seznani s prijavami, ki so bile vložene, in pravicami, ki so bile podeljene ali registrirane.

Zato je pomembno izdajanje **Biltena za industrijsko lastnino (BIL)**, uradnega glasila za varstvo pravic industrijske lastnine v Sloveniji, ki je v elektronski obliki brezplačno na voljo javnosti na spletnem mestu urada. V letu 2021 je urad izdal 12 števil uradnega glasila, v katerih je bilo 8.984 objav, kar je 2 % manj kot leta 2020.

V skrbi za ažurnost in transparentnost v odnosu do strank ter zaradi mednarodnih povezav urada z drugimi sorodnimi uradi, regionalnimi in mednarodnimi organizacijami na področju intelektualne lastnine ter vpetosti tega področja v mednarodne tokove pridobivanja pravic industrijske lastnine, je urad vseskozi vzdrževal, upravljal in posodabljal podporno informacijsko infrastrukturo. Podatki o pravicah se dandanes prenašajo izključno prek sodobnih elektronskih medijev, kjer prihaja do vedno večje standardizacije in harmonizacije. Vseeno pa posebnost področja varovanja pravic industrijske lastnine narekuje razvoj posebnih rešitev, kjer se mora tudi urad prilagajati rešitvam, ki jih za svoje člane vzpostavljajo EPO, WIPO in EUIPO.

Urad je v letu 2021 **aktivno vzdrževal sistem baz podatkov** o patentih, znamkah in modelih v okviru mednarodnih projektov TMView, DesignView in Espacenet.

5.2 Informacijske storitve in posredovanje informacij javnega značaja

Urad opravlja za naročnike različne vrste poizvedb, pri katerih uporablja lastne in tuje razpoložljive vire, nudi podatke in informacije o pravicah industrijske lastnine, ki so veljavne v Sloveniji, daje mnenja o podobnosti ali istovetnosti znamk in išče podatke po tujih podatkovnih zbirkah. Na podlagi dvostranskih sporazumov omogoča strankam tudi obsežnejše storitve.

V zadnjih letih se **število naročil za plačljive informacijske storitve** zmanjšuje. Urad ocenjuje, da je razlog najverjetneje uvedba novih prosto dostopnih internetnih orodij (TMview, DesignView, Espacenet ipd.). V letu 2021 je urad opravil skupaj 340 **poizvedb po naročilu** (361 v letu 2020, 369 v letu 2019). V veliki večini gre za poizvedbe v okviru stečajnih postopkov. Izvedel je eno plačljivo poizvedbo (v letih 2020 in 2019 po dve).

V letu 2021 je urad prejel devet **zahtev za dostop do informacij javnega značaja** (osem v 2020, tri v 2019).

5.3 Izpiti za zastopnike

V letu 2021 se je izpita za zastopnike udeležilo sedem kandidatov (v predhodnem letu šest). Vsi kandidati, ki so se udeležili izpita za zastopnike za znamke in modele, so izpit uspešno opravili.

6. INFORMIRANJE IN PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

6.1 Informiranje

Med osrednje informacijske naloge urada sodi dajanje osnovnih informacij strankam po telefonu, elektronski pošti in osebno, kar se je izvajalo dnevno. Urad ugotavlja, da epidemija covid-19 in njene posledice niso imele bistvenega vpliva na število izvedenih aktivnosti informiranja strank, zaradi omejitvenih ukrepov so bili omejeni le osebni obiski strank na uradu. Zanimanje javnosti za intelektualno lastnino ni upadlo, kar je verjetno tudi rezultat intenzivnega dela urada na promociji in ozaveščanju javnosti o pomenu intelektualne lastnine.

Urad je v 2021 obravnaval več kot **1.204 neposrednih klicev na Info točko** prek centralnega telefonskega sistema, v kar niso všteti klici mimo sistema neposredno na dežurne uslužbenke urada. Po elektronski pošti je urad prejel in **odgovoril na 250 vprašanj** s področja znamk, patentov in avtorskega prava (245 v 2020, 246 v 2019).

V letu 2021 je urad nadaljeval z izvedbo storitve **PRVA i**, ki omogoča MSP brezplačno svetovanje glede različnih možnosti varovanja njihove intelektualne lastnine. Urad jih je v letu 2021 izvedel sedem, kar je enako, kot je bilo načrtovano v programu dela za leto 2021.

Tudi v letu 2021 je urad dopolnjeval vsebine na svojem spletnem mestu in širšo javnost seznanjal s svojo dejavnostjo in najzanimivejšimi dogodki s področja intelektualne lastnine. Na spletnem mestu je bilo v letu 2021 objavljenih 136 novic (133 v 2020, 112 v 2019). Hkrati je bilo objavljenih 19 novic na posebnem informativnem **spletnem mestu originalen.si**.

originalen.si

INFORMACIJSKO SPLETNO MESTO
O PONAREJANJU IN PIRATSTVU

6.2 Promocijske aktivnosti

S promocijskimi in izobraževalnimi aktivnostmi urad nagovarja različne ciljne skupine – imetnike pravic, gospodarstvo, mlade, pisarne za prenos znanja in tehnologij, strokovno in splošno javnost. Urad skrbi za to, da je dejaven na področju celotne Slovenije.

- Urad je v letu 2021 na področju promocijskih in izobraževalnih aktivnosti nadaljeval z uporabo novih komunikacijskih poti in na ta način povečal doseg posameznikov, ki so jim te aktivnosti namenjene. Urad je v 2021 **objavil več člankov** (skupaj 11), ki so bili namenjeni mladim (spletni časopis Časoris in portal Mlad.si) ter podjetnikom (reviji Glas gospodarstva in Obrtnik podjetnik). Ponovno je nastopil na RTV Slovenija, in sicer dvakrat v oddaji Prava ideja, po enkrat pa v oddaji Koda in Svetovalni servis (skupaj z Evropskim potrošniškim centrom in SI-CERT).

- Urad že pri mladih spodbuja znanje in inovativnost, predvsem pa zavedanje o pomenu intelektualne lastnine. Zato je v sodelovanju z RTV Slovenija v oddaji **Male sive celice** v lanskem šolskem letu zastavljal vprašanja s področja intelektualne lastnine, ponaredkov in piratstva. Ekipe zmagovalcev in njihove mentorice je ob zaključku sezone **nagradil z izletom na Dunaj**, kjer so si ogledali Tehniški muzej.

- Ob **30-letnici urada** in v poklon preteklim vrhunskim dosežkom, ki zaznamujejo tudi našo sedanjost in prihodnost, je urad na Krakovskem nasipu v Ljubljani med 7. julijem in 1. septembrom 2021 postavil na ogled **razstavo izjemnih slovenskih ustvarjalk in prvih slovenskih izumiteljev s patent**. Z razstavo je urad želel poudariti, da sta ustvarjalnost in inovativnost prisotni skozi vso našo zgodovino, ter navdušiti sedanje in prihodnje generacije za nadaljnji tovrstni razvoj, ki naj bo navdihnjen z optimizmom in dodatnim spoštovanjem pravic intelektualne lastnine.

foto: Boštjan Lešnjak

- Najobsežnejši promocijski projekt urada v 2021 je bil postavitve razstave **»Ustvarjalnost je super hrana«**. Z njo je urad obeležil štiri pomembne dogodke v letošnjem letu, in sicer 30-letnico svojega delovanja, 30 let samostojnosti države, PSEU21 in razglasitev Slovenije za evropsko gastronomsko regijo 2021. Razstava je bila na ogled na Jakopičevem sprehajališču v Tivoliju v Ljubljani med 1. avgustom in 15. septembrom 2021. Z razstavo je urad želel izvirno in ustvarjalno predstaviti področje intelektualne lastnine ter ga približati najširšemu krogu obiskovalcev. Nosilec projekta je bil urad, ki je skupaj s Tehniškim muzejem Slovenije razstavo tudi vsebinsko zasnoval. Pri projektu so na povabilo urada sodelovali še Muzej krščanstva na Slovenskem, Narodna galerija, Narodni muzej Slovenije, Prirodoslovni muzej Slovenije, Slovenski etnografski muzej, Slovenski šolski muzej, Združenje SAZAS k. o., AIPA, k. o., Zveza društev slovenskih filmskih ustvarjalcev, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije, Rokodelski center Ribnica, Odbor za označbo porekla idrijske čipke ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Razstavo sta omogočila EUIPO in Turizem Ljubljana.

Kampanja za razstavo je obsegala radijski oglas, objave na družbenem omrežju Facebook (vsi partnerji), plakate v sodelujočih muzejih, članek na internetu, članek v časopisu Ljubljana (125.000 gospodinjstev), vabilo, poslano na 1.200 naslovov, vodene ogleda in vzpostavitev posebne spletne strani.

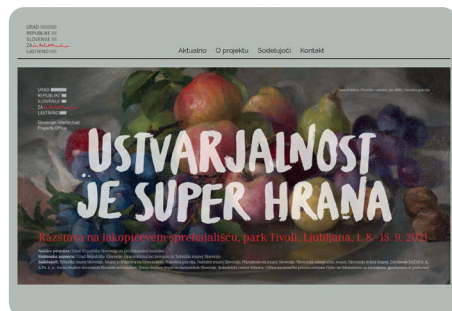

foto: zajem zaslona

- Da je intelektualna lastnina vsepovsod okoli nas, je urad tokrat želel sporočiti s svojo akcijo – **rolico toaletnega papirja** oziroma izuma perforacije toaletnega papirja, ki je bila patentirana že pred 130 leti. Prek nje je promoviral izum in patent. Kampanja je bila razdeljena na dva dela, prvi del je potekal septembra ob 130. obletnici patenta, drugi del pa 19. novembra, ki ga je OZN razglasila za svetovni dan stranišč. Kampanja je bila zelo obsežna, med drugim je urad poslal pakete s po dvema rolicama toaletnega papirja (na ovoju so bile natisnjene informacije o izumu in patentu) skoraj 900 naslovnikom (izobraževalne ustanove, kontakti urada, mediji, organi v sestavi MGRT).

foto: Anamarija Čuden

Takole so si »instalacijo patenta« zamislile Vita Brovč, Neža Cugmas, Anamarija Čuden in Monika Plemelj s Fakultete za dizajn.

- Junija 2021 je v Cankarjevem domu v Ljubljani potekal **Kulturni bazar**, kjer je urad obiskovalcem predstavil svoje aktivnosti na področju promocije in varovanja intelektualne lastnine.
- Urad je s pozdravnim nagovorom sodeloval na **otvoritvi razstav Tehniškega muzeja Slovenije** z naslovom »Človek in hrana v začaranem krogu« ter »Odločuj in E-cikliraj«.
- V sodelovanju z uradom bo **Pošta Slovenije počastila prve slovenske izumitelje s patenti s serijo znamk**, ki bodo izhajale med leti 2021 do 2026. Prva znamka, s podobo Ivana Bajdeta in ovitkom prvega dne, je izšla 12. 3. 2021.

Urad je sodeloval tudi pri nagradni igri Pošte Slovenije, ki je potekala na Facebook profilu Pošte Slovenije.

foto: Doroteja Vozelj

foto: zajem zaslona

- **Urad je sodeloval na 53. Mednarodnem sejmu obrti in podjetništva MOS v Celju.**

Na skupnem razstavnem prostoru Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, izvajalskih institucij in organov v sestavi je urad dne 16. 9. 2021 obiskovalcem sejma s pojasnili približal področje intelektualne lastnine in svoje storitve. Predstavniki urada so z veseljem odgovarjali na vsa vprašanja v zvezi s patenti, modeli, znamkami, avtorsko in sorodnimi pravicami ter geografsko označbo. Svoje znanje so obiskovalci lahko preizkusili na kolesu sreče.

foto: Doroteja Vozelj

- S **seminarji, konferencami in predavanji** je urad v 2021 želel nagovoriti različne ciljne skupine (dijaki, študenti, strokovna javnost, gospodarstvo).

Urad je v letu 2021 kljub epidemiji je izvedel **17 predavanj**, večinoma prek spleta, s katerimi je dosegel preko 600 slušateljev. Samo v decembru je urad na primer prejel prošnje za predavanja študentom Biotehniške fakultete (Oddelka za lesarstvo), Fakultete za management in pravo, Fakultete za dizajn ter dijakom Šolskega centra Škofja Loka in Šolskega centra Kranj.

foto: Ana Kraševac

- Urad je sodeloval na že **12. festivalu inovativnosti FestINNO**, ki je potekal prek spleta. Predavanju urada za start-upe je prisluhnilo več kot 70 udeležencev.

- Septembra je urad na **100 jumbo plakatih**, postavljenih po vsej Sloveniji, izvedel kampanjo proti ponarejanju in piratstvu.

foto: Europlakat

- Za namene promocije je urad natisnil **zvezke s podobami slovenskih umetnic** s koledarja za leto 2021, ki so na voljo v različnih formatih.

foto: Boštjan Lešnjak

- Urad in WIPO sta z Institutom Jožef Stefan sodelovala tudi pri organizaciji **14. Mednarodne konference o prenosu tehnologij**, na kateri sta bili drugič **podeljeni WIPO nagradi**. Urad je s svojim predstavnikom tudi tokrat sodeloval v komisiji za izbor za WIPO nagrade.

Mag. Karin Žvokelj, v. d. direktorja urada, je 8. oktobra 2021 izročila nagradi WIPO. WIPO medaljo za izumiteljico je prejela izr. prof. dr. Marta Klanjšek Gunde, dr. Simon Mandelj pa je v imenu podjetja GEM motors, d.o.o. prejel WIPO IL podjetniški pokal. WIPO nagrade nagrajujejo kulturo, ki spodbuja in ceni inovativnost ter ustvarjalnost. Nagradi sta bili podeljeni v okviru 14. Mednarodne konference za prenos tehnologij, katere glavni organizator je Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu Jožef Stefan.

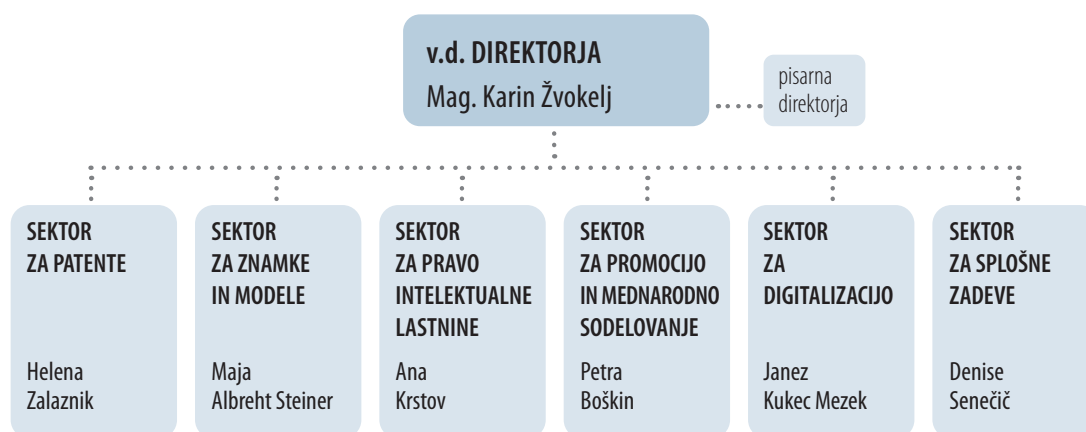
foto: Marjan Verč

- V sodelovanju z EUIPO je urad organiziral spletna dogodka **IP4You za zastopnike** in **IP4You (Ideas Powered for Business) za MSP**. V okviru slednjega je urad predstavil storitev PRVA i, ki jo za MSP izvaja že od leta 2008, predavatelj EUIPO pa so predstavili sklad za pomoč MSP, ki MSP s sedežem v EU omogoča finančno pomoč za prijave znamk in modelov. Na spletnem »IP4You« za zastopnike je strokovnjak EUIPO predstavil aktualne teme s področja intelektualne lastnine - prakso glede dokazovanja uporabe znamke in strategije glede dokazovanja uglednih znamk v EU v postopkih pred EUIPO.
- Urad je v sodelovanju z EUIPO organiziral tudi spletno predstavitev **analize ključnih odločitev slovenskih sodišč s področja uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2020**. Analiza je nastala v okviru mednarodnega sodelovanja urada z EUIPO oziroma Evropskim opazovalnim uradom za kršitve pravic intelektualne lastnine pri projektu Case Law, ki je izdelavo analize in javno predstavitev tudi finančno podprl. Analizo sta pripravili Magda Teppey, višja sodnica na Višjem sodišču v Ljubljani, in doc. dr. Eneja Drobež, svetovalka na Ustavnem sodišču in predavateljica za intelektualno lastnino na Evropski pravni fakulteti.
- Tudi v 2021 je po spletu potekalo tradicionalno srečanje urada in zastopnikov za patente in znamke. Obravnavane so bile aktualne teme s področja industrijske lastnine.
- Urad je v letu 2021 izvedel srečanje s predstavniki kolektivnih organizacij, na katerem je bil dosežen konsenz o zasledovanju skupnih ciljev.

7. O URADU

7.1 Organizacijska struktura in zaposleni

Za izvajanje svojih nalog ima urad naslednjo organizacijsko strukturo (stanje na dan 31. 12. 2021):

Zasedena delovna mesta po organizacijskih enotah na dan 31. 12. 2021: v vodstvu dve osebi (v. d. direktorja, sekretar), v Sektorju za pravo intelektualne lastnine šest oseb, v Sektorju za znamke in modele osem oseb, v Sektorju za patente štiri osebe, v Sektorju za promocijo in mednarodno sodelovanje šest oseb, v Sektorju za digitalizacijo šest oseb in v Sektorju za splošne zadeve šestnajst oseb.

Ustrezna kadrovska struktura je zelo pomembna za izvajanje nalog urada s področja intelektualne lastnine, vključno z izvajanjem zahtevnih in najbolj zahtevnih upravnih postopkov na področju podeljevanja patentov in DVC, registracije znamk in modelov, izdaje dovoljenj za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, nadzora nad kolektivnimi organizacijami, vodenja in odločanja v prekrškovnih postopkih kot tudi aktivnosti spodbujanja poznavanja in strateške rabe pravic intelektualne lastnine ter njihovega uveljavljanja. Zato je urad tudi v letu 2021 v sodelovanju s Kadrovsko službo MGRT izvajal aktivnosti za zapolnitev nezasedenih delovnih mest, vključno z manjšo spremembo sistemizacije delovnih mest. Poleg tega je z različnimi izobraževanji ter usposabljanji skrbel za krepitev znanja zaposlenih in njihov nadaljnji razvoj.

Na uradu je bilo na dan 31. 12. 2021 zaposlenih 48 oseb, od tega v. d. direktorja urada in 35 zaposlenih za nedoločen čas, skladno s Kadrovskim načrtom Vlade Republike Slovenije, ter 12 zaposlenih, financiranih iz sredstev WIPO in EUIPO na podlagi sklenjenih sporazumov, od tega 11 za nedoločen ter ena za določen čas.

Število
zaposlenih

48

Povprečna
starost
zaposlenih

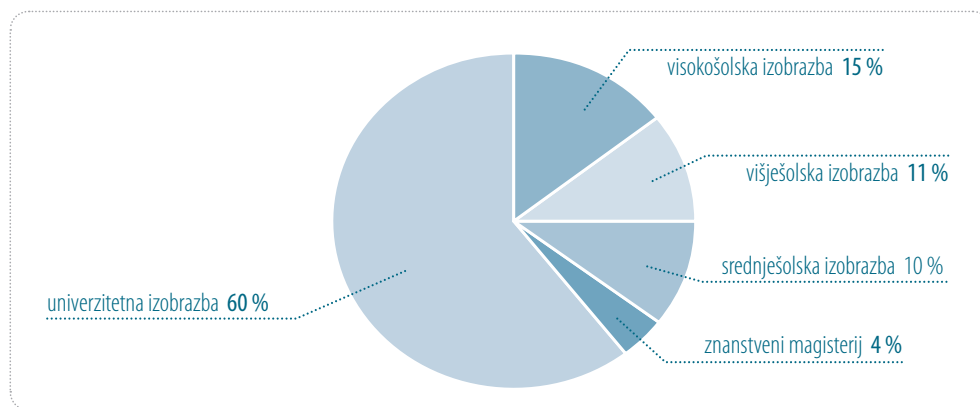
49 let

Delež
zaposlenih
žensk

79 %

Urad je leta 2021 zaposlil tri osebe, od tega eno za nedoločen in dve za določen čas. Od tega je bila ena oseba, zaposlena za določen čas (v. d. direktorja), plačana iz integralnih sredstev, preostali dve osebi pa iz mednarodnih namenskih sredstev. Urad je v tem obdobju zapustilo pet zaposlenih, med njimi ena oseba zaradi prenehanja mandata na mestu direktorja urada, ena pa zaradi upokojitve.

Slika 5: Delež zaposlenih glede na doseženo stopnjo izobrazbe

Vir: evidence urada

Skoraj vsem zaposlenim (83 %) je bilo v letu 2021 omogočeno opravljanje dela od doma, leto pred tem pa je bilo delo od doma omogočeno samo 51 % zaposlenih. Razlog za to je v spoštovanju vladnih sklepov o zmanjšani prisotnosti zaposlenih na delovnem mestu v uradu.

Izobraževanja in usposabljanja so bila izvedena v okrnjenem obsegu zaradi razmer, povezanih z epidemijo covid-19 in dejstva, da je bila več kot polovica zaposlenih aktivno vključena v PSEU21.

Izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v letu 2021:

- priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka;
- osvežitveni seminar iz Zakona o splošnem upravnem postopku;
- več vrst izobraževanj iz angleškega jezika (javno nastopanje in predstavitve, konverzacija, telefoniranje in pisanje dopisov, splošni tečaji in individualen tečaj);
- izobraževanje Etični heker;
- izobraževanje za uporabo novega dokumentnega sistema in novega zalednega sistema.

7.2 Sistem vodenja kakovosti

Urad je v letu 2021 uspešno preстал obnovitveno presojo po standardu ISO 9001:2015, ki jo je Slovenski institut za meroslovje in kakovost (SIQ) tokrat zaradi preprečevanja širjenja okužb že drugič izvedel na daljavo. S tem je urad znova potrdil, da izvaja, vzdržuje in nenehno izboljšuje svoj sistem vodenja kakovosti in z njim tudi kakovost svojih storitev.

V tem dodatku se nahajajo podrobni statistični podatki o:

- prijavah, vpisih v register, registracijah, zavrnitvah, zavrženjih, umikih prijav, ugovorih, izdani potrdil
- upravnih zaostankih, upravnih sporih in drugih postopkih na sodiščih,
- prejeti in odposlani pošti.

PATENTI

Tabela 4: Patenti (prijave, odločitve, vpisi v register, ugotovitvene odločbe po letih)

Patenti	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Nacionalne patentne prijave</i>						
Vložene nacionalne patentne prijave – vsi	315	341	274	264	244	239
Vložene nacionalne patentne prijave – slovenski prijavitelji	300	317	251	255	230	221
Zavržene, umaknjene prijave	112	99	107	59	87	60
Podeljeni patenti	266	208	232	206	198	158
<i>Vpisi v evropskih patentov (EP) v register</i>						
Vložene zahteve za vpis EP v register	2.457	2.659	2.795	2.768	2.517	2.354
Zavržene, neveljavne zahteve	12	3	10	3	9	6
EP vpisani v register	2.383	2.648	2.758	2.770	2.508	2.401
<i>PCT prijave</i>						
Vložene PCT prijave	30	45	63	36	36	31
Umaknjene PCT prijave	3	2	5	3	3	0
<i>Evropske Patentne (EP) prijave</i>						
Vložene EP prijave	2	2	0	2	1	1
Umaknjene EP prijave	0	0	0	0	0	0
<i>Prijave za DVC</i>						
Vložene prijave za DVC	59	48	36	51	53	44
Zavržene prijave	3	2	1	2	5	0
Podeljeni DVC	52	56	50	43	45	46
<i>Zahteve za izdajo ugotovitvene odločbe (UO)</i>						
Vložene zahteve za izdajo UO	14	35	22	19	23	33
Prekinjen postopek	3	1	0	1	1	0
Izdane UO	16	34	21	16	25	25

Vir: evidence urada

MODELI

Tabela 5: Modeli (prijave, zahteve, odločitve po letih)

Modeli	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prijave za registracijo modelov	80	66	36	44	32	29
Registrirani modeli	53	58	30	33	24	19
Zavrnitve, zavrženja in umiki prijav	20	15	0	8	2	5
Zahteva za varstvo modela v Sloveniji po Haškem sporazumu	107	120	43	90	99	27
Registracije modela Skupnosti slovenskih prijaviteljev	152	147	141	98	121	116
Vse registracije modela Skupnosti	86.444	95.785	93.272	86.250	90.407	96.937

Vir: evidence urada

ZNAMKE

Tabela 6: Znamke (prijave, odločitve po letih)

Znamke	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Nacionalne znamke</i>						
Nove prijave	1.559	1.504	1.456	1.411	1.307	1.241
Registracija	1.150	1.274	1.254	1.164	1.063	898
Zavrnjene, zavržene, umaknjene prijave	270	254	198	182	177	214
<i>Mednarodne znamke</i>						
Mednarodne registracije slovenskih prijaviteljev	154	200	173	167	162	184
Mednarodne znamke, vložene v okviru madridskega sporazuma	1.032	1.357	1.320	1.274	1.011	1.001
Zavrnjene prijave	18	15	21	26	38	56
<i>Znamke EU (EUTM)*</i>						
Prijave slovenskih prijaviteljev	386	390	384	489	474	563
Registracije slovenskih prijaviteljev	307	301	362	383	392	512
Vse prijave EUTM	135.259	146.409	152.488	160.381	158.564	197.901
Vse registracije EUTM	125.991	128.376	129.977	140.768	138.942	180.618

* Znamke EU veljajo na celotnem ozemlju Evropske unije

Vir: evidence urada

Tabela 7: Znamke (ugovori in odločitve po letih)

Ugovori	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Ugovori zoper nacionalno znamko</i>						
Novi ugovori (vloženi v letu)	75	71	89	86	41	91
Rešeni ugovori	58	105	137	66	66	75
Ugovori v postopku	157	169	81	86	60	85
<i>Ugovori zoper mednarodno znamko</i>						
Novi ugovori	23	25	29	15	18	11
Rešeni ugovori	16	20	25	29	26	12
Ugovori v postopku	43	39	43	40	56	57

Vir: evidence urada

REGISTRI

Tabela 8: Registri (vpisi, izdaja potrdil, podaljšanje veljavnosti, zastopniki, pooblastila po letih)

Registri	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Pravice industrijske lastnine</i>						
Vpisi sprememb v registre pravic industrijske lastnine	1.608	1.282	1.343	1.429	1.195	933
Vpisi prenosov pravic, licenc in zastavnih pravic	464	345	345	410	295	365
Izdaja potrdil iz registrov	170	171	240	244	205	313
Podaljšanje veljavnosti pravic industrijske lastnine	14.799	16.054	17.105	17.812	18.547	19.033
<i>Zastopniki</i>						
Izpiti za zastopnike	9	9	8	9	6	7
Vpis novih zastopnikov v register zastopnikov	7	8	7	13	5	10
Izbris zastopnikov iz registra	2	1	0	1	0	0
Deponiranje generalnih pooblastil	287	250	271	240	204	273
Vpisi in spremembe posamičnih pooblastil	950	700	800	700	1.500	1.800

Vir: evidence urada

UPRAVNI ZAOSTANKI

Tabela 9: Upravni zaostanki na dan 31.12. (po letih in po področjih)

Upravni zaostanki (na dan 31. 12. 2021)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Patenti	0	0	0	0	0	0
Znamke in modeli	146	64	46	70	76	54
Registri	0	0	0	0	0	0
Avtorsko pravo	36	25	23	24	31	32

Vir: evidence urada

Kljub nadzoru nad procesi dela na uradu prihaja do zaostankov pri odločanju in zaključevanju postopkov. Takšni zaostanki so posledica obsežnosti in zahtevnosti posameznega postopka, procesnih dejanj prijaviteljev in tretjih oseb, pa tudi števila zaposlenih, usposobljenih za vodenje in odločanje v upravnih postopkih.

V letu 2021 je imel urad v reševanju skupno 14.940 upravnih zadev (v letu 2020 skupno 11.963). Na dan 31. 12. 2021 je bilo pri postopkih podeljevanja oz. registracije pravic industrijske lastnine in pri odločanju v postopkih izdaje dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic in nadzora nad njimi ugotovljenih skupno 85 zaostankov, kar pomeni 20,6 % manj kot preteklo leto.

UPRAVNI SPORI

Tabela 10: Upravni spori (vložene tožbe in odločitve po področjih)

	Patenti	DVC	Modeli	Znamke	Avtorsko pravo	Skupaj
Vložene tožbe	4	0	0	2	1	7
Prejete odločitve Upravnega sodišča RS	0	0	0	5	1	6
Tožba se zavrže	0	0	0	0	0	0
Tožbi se ugotovi	0	0	0	5	1	6
Tožba se zavrne	0	0	0	0	0	0
Tožbi se deloma ugotovi, deloma se jo zavrne	0	0	0	0	0	0
Postopek se ustavi	0	0	0	0	0	0

Vir: evidence urada

Število vloženih tožb v upravnem sporu vsakoletno niha. Zoper odločitev urada je bilo v letu 2021 vloženih 7 tožb v upravnem sporu (9 tožb v letu 2020). Glede na število vseh odločitev urada v tekočem letu je tožb malo. Urad skladno z zakonom izvrši tudi pravnomočne sodbe rednega sodišča, ki vplivajo na veljavnost pravice.

Urad je v letu 2021 prejel šest odločitev Upravnega sodišča RS o tožbah zoper odločitve urada, enajst manj kot leto poprej.

CIVILNI SPORI

Še vedno teče postopek na podlagi odškodninske tožbe zoper Republiko Slovenijo zaradi ravnanja urada, vložene v letu 2015.

PREJETA IN ODPOSLANA POŠTA

Tabela 11: Prejeta in poslana pošta po letih

Dokumentarno gradivo	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prejeta pošta (enote)	30.294	31.398	30.701	23.521	17.396	13.953
Odposlana pošta (enote)	30.034	30.624	31.697	30.116	29.966	27.899

Vir: evidence urada

Številka: 0102-1/2022-1

Datum: 28. februar 2022

Mag. Karin Žvokelj
v.d. direktorja

